

Az iskola a nemzet sikerének záloga

Július 18.

Hatodik alkalommal tanácskoztak a kistélepléseken tanítók Lakiteleken

Magyarországon közel 2500-ra tehető azoknak a kistélepléseknél a száma, amelyeknek van iskolája. Közülük több száz került aggasztó, már-már kilátástalan helyzetbe még nem is olyan régen, mivel feltételül szabták, hogy csak hetvenszázalékos kihasználtság mellett kapják meg ez év szeptemberétől a kiegészítő állami támogatást. Szerencsére az áldatlan helyzetet az elfogadott költségvetés megszüntette. Most már ötvenszázalékos feltöltöttség mellett is működhetnek a kisiskolák. Ezt a házigazda, Lezsák Sándor, országgyűlési képviselő, a parlament oktatási és tudományos bizottságának elnöke mondta a kistélepléseken tanítók VI. országos találkozójának múlt heti nyitónapján.

LAKITELEK NÉPFOISKOLA

Köszöntőjében a honatyja egy újság-cikket idézett, melynek kanadai szerzője arra próbált választ keresni, mi lehet a titka a magyaroknak, hogy lélekszámukhoz képest tizenkét Nobel-díjast adott a világnak, hogy fantasztikus az olimpiai sport-szereplésük, hogy egyáltalán ilyen szellemi teljesítményekre voltak képesek egy olyan században, amely szétdarabolta, megkínozta, tönkretverte és megálázta őket. A kanadai újságról végül arra a következtetésre jutott, hogy az iskolában van a titok nyitja. Vagyis: ennyit ér a magyar iskola.

Lezsák Sándor szerint, tovább bogyozva, részletezve a keresést, megtalálhatók a kisiskolák. A kistéleplések iskoláinak az értékét. Az a kistéleplést, amit teremthet egy kistéleplés és ott a tanító, amelyik minél jobban világít, annál jobban önmagát fogyasztja. Az óvónő, a tanító, aki az elmúlt évtizedek próbátelein edződött meg, és volt képes olyan minőségi munkára, amely megartotta az iskola rangját az elmúlt esztendőben is. Ahol a világban a magyar teljesítmény megjelent, ott a magyar iskola hírnevét továbbra is erősíti.

Mert nemcsak a tizenkét Nobel-díjas, de sok-sok tudós nevét lehetne felsorolni, akik egy-egy iskolatérben neveltek.

Lezsák Sándor

pedagógus munkáját, tisztességét, emberségét dicsérik; hangszílyozta a honatyja, majd így folytatta: A kisiskola szervesen összekapcsolódik az óvodával. A kettő csak együtt jelentheti azt a felnevelő környezetet, amelyet megteremteni rendkívül szép feladat a pedagógustársadalom számára. Elsősorban az óvoda és az általános iskola az, amelyet erősíteni kell. A közoktatás alapjait kell megerősíteni ahhoz, hogy igen határozott felsoktatásunk legyen – szövegizte le Lezsák Sándor.

Amikor arról beszélünk, gondolkodunk, mit ér a kisiskola, és mit érhet, akkor meg kell keresnünk azokat a lehetőségeket, technikákat, eszközöket, akár a törvényhozásban, akár az államigazgatásban, hogyan tudjuk a tehetséges gyermekek megtalálási, felnevelni, és ezzel párhuzamosan, hogyan tudjuk segíteni a tehetséges pedagógust. Az emberiség, szakmailag értékes pedagógust.

Lezsák Sándor végül annak a véleményének adott hangot, hogy nincsen különbség egyetemi tanszék és egy kisiskola pedagógusa között, mert mindkettő teljes emberként, teljes nevelőmunkát végez a magyarság nevelésében.

Az iskola feladata a tehetség támogatása

A négy napos tanácskozáson részt vett Pálkás József oktatási miniszter is, aki elmondta: az iskola feladata és feladata, hogy a tehetséges gyerekeket, a tehetségüknek megfelelő pályára irányítsa. Csak így lehetnek önállóak és a közösség hasznára.

A kisiskolák tehetséggondozási lehetőségei kapcsán a miniszter hangsúlyozta: az Arany János tehetséggondozó program lehetőségeit biztosít arra, hogy egy-egy közösség kiválassza a legtehetségesebb gyerekeket, akiknek aztán számos plusz, illetve extra lehetőséget biztosít.

A tehetség kibontakoztatásához azonban mindannyiunknak hozzá kell járulnunk – szövegizte le a miniszter. Az oktatási tárca megteremt a kettő, az viszont a pedagógusok feladata, hogy időben felismerjék a gyerekek tehetségét és segítsék őket ennek kibontakoztatásában. A pedagógusok szerepe az is, hogy világossá tegyék a gyerekek számára, hogy tehetségüket elsősorban a közösség javára kell fordítani.

Az iskolák nem tanodák

Az ember és az élő környezet viszonyát, szeretetét középpontba állító új műveltségismény kialakítására van szükség – mondta a kistélepléseken tanítók találkozóján tartott előadásban Glatz Ferenc. A Magyar Tudományos Akadémia elnöke kifejtette: az előző század a technika és természettudományok forradalmi lépésként fejlődésnek indult, ami gazdag jövőt nyitott az emberiségnek, de közben elfelejtődött, hogy mindennek a célja maga az ember. Úgy vélte: az új évezred első évszázadának az embertudomány szívének kell lennie, külön-

A kistéleplések tanítóinak eszmecserejére, az ország minden tájáról érkeztek pedagógusok.

ben „nem lesz ember, aki a természet-udomány és technika fejlődésének eredményeit alkalmazza, hasznosítja, élvezzé”.

Glatz Ferenc kiemelten szövelt arról, hogy az iskolát, amely ma és mindig első számú eszköze a tudásalapú társadalom megteremtésének, nem lehet egyszerű tanodának tekinteni. Az iskola ismeretanyagot átad és egyetemesen mind az általa közvetített tudás, az ismeret, az elgondolást, az ismeret-egyetemes majdan hasznosítását segítő erkölcsi nevelés és a viselkedéskultúra szintjére is, ami az utóbbi időben háttérbe szorult – mondotta. Hozzátette: az ember és az élő környezetet előtérbe állító tudásanyaghoz való hozzáférést, s általában az életfogytig való tanulás követelményének feltételeit az államnak is elő kell segítenie. Közpon-ti forrásokból kell támogatni a legjobbnévar kulturális, házmórvon-

kat megtestesítő népfiskolákat, s ugyancsak központilag kell áldozni arra, hogy az iskolák a helyi lakosság kulturális központjává, a felnőttek életfogytiglani tanulási intézményévé válhassanak.

Nagyon fontos a kisiskolák biztonsága

Lezsák Sándor, az országgyűlés oktatási bizottságának elnöke a Lakitelek Népfiskolán vasárnap zárult többnapos eszmecsere tapasztalatait házigazdaként összefoglalva a sajtónak elmondta: az országosan több mint két és fél ezer kistéleplésen működő kisiskola már ma megtestesíti azt a kívánatos modellt, amiről a Magyar Tudományos Akadémia elnöke beszélt. Az aprófalvak, kisközségek tanítói nemcsak betöltésére, számolásra tanítják a gyerekeket, de egyetemesen a

helyi közösség által elfogadott erkölcsi normákra, magatartásformákra, s leányegében az egész lakosság nevelői is – taglalta Lezsák Sándor. Rámutatott: az oktatási minisztérium képviselői által bejelentett, ösztönözni kívánt pedagógus-béremelés azért is üdvözlendő, mert a kistélepléseken létkér-tatáshoz kiemelten értő tanítók legye-nek.

Hozzáfűzte: a kistéleplések tanítóinak évente visszatérő, immár hatodik alkalommal rendezett ideit találkozója is megerősítette, hogy a pedagógusok fizetése mellett kulcsfontosságú kérdés a kisiskolák biztonsága.

Végeztül a honatyja leszögezte: a fogyatkozó gyermeklétszám miatt évről évre bezárással fenyegetett kisiskolák fenntartását – a mindenkorit költségvetésből nyújtandó teljes támogatással – hosszú távra garantálni